

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

Ομιλία

10 Νοεμβρίου 2020

Ομιλία του Klaus-Heiner Lehne, Προέδρου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2019

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

10 Νοεμβρίου 2020

Σε περίπτωση διαφορών,
υπερισχύει το κείμενο που θα εκφωνηθεί.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,

Αξιότιμες κυρίες εισηγήτριες και σκιώδεις εισηγήτριες και αξιότιμοι κύριοι εισηγητές και σκιώδεις εισηγητές για την απαλλαγή,

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Αξιότιμε κύριε Επίτροπε,

Κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι της Προεδρίας του Συμβουλίου,

Κυρίες και κύριοι,

Έχω τη χαρά να βρίσκομαι εδώ με τον συνάδελφό μου, Tony Murphy, τον οποίο γνωρίζετε ήδη, αλλά ο οποίος για πρώτη φορά με συνοδεύει με την ιδιότητά του ως αρμόδιου Μέλους του ΕΕΣ για την ετήσια έκθεση.

Η φετινή είναι **μια δύσκολη χρονιά**, όσο καμία άλλη στο παρελθόν. Όπως πάντα στην Ευρωπαϊκή μας Ένωση, οι **μεγάλες κρίσεις** οδηγούν σε **μεγάλα βήματα προόδου** και σε καινοτομίες που μόλις πριν από μερικούς μήνες φάνταζαν αδύνατες.

Για τον λόγο αυτό, ενώ βρίσκομαι ενώπιόν σας προκειμένου να σας παρουσιάσω την ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2019, η σκέψη όλων μας είναι στραμμένη στις μεγάλες αποφάσεις και συμφωνίες που καθορίζουν τις δαπάνες και τη χρηματοοικονομική διαχείριση της ΕΕ **για την επόμενη επταετία**, ήτοι το ΠΔΠ και το μέσο «Next Generation EU».

Ως ο ανεξάρτητος εξωτερικός ελεγκτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε **να συνεχίσουμε να παρέχουμε αποτελεσματικές υπηρεσίες δημόσιου ελέγχου** στην ΕΕ και μετά την έξαρση της πανδημίας της COVID-19.

Τι διαπιστώσαμε;

Όσον αφορά τις δαπάνες, εκτιμούμε ότι το συνολικό ποσοστό σφάλματος παρέμεινε **σταθερό**, ανερχόμενο από 2,6% το 2018 σε **2,7%** το 2019. Αυτή η συνολική διαπίστωση, βέβαια, κρύβει σημαντικές διαφορές μεταξύ των διαφόρων τομέων πολιτικής.

Στον τομέα της **Ανταγωνιστικότητας**, το ποσοστό σφάλματος είναι κατά την εκτίμησή μας αυξημένο (4 %), κυρίως λόγω μη επιλέξιμων εξόδων. Η περαιτέρω απλοποίηση των πολύπλοκων κανόνων που διέπουν τα έξοδα προσωπικού αποτελεί σίγουρα μέρος της λύσης του προβλήματος, σύμφωνα με την άποψη που διατυπώνουμε εδώ και χρόνια. Επίσης, υποβάλαμε σε επισκόπηση τους ελέγχους που είχαν πραγματοποιήσει τόσο η ίδια η Επιτροπή όσο και εξωτερικοί ελεγκτές για λογαριασμό της και διαπιστώσαμε ότι αυτοί ήταν μόνον εν μέρει αξιόπιστοι – άρα υπάρχει και εδώ σαφές περιθώριο για πρόοδο.

Στον τομέα των **Φυσικών πόρων**, επισημάναμε βελτιώσεις χάρη στις οποίες το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ανήλθε σε 1,9 %, ποσοστό το οποίο, εάν συνδυαστεί με τα άλλα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώσαμε από το σύστημα δικλίδων, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το σφάλμα στον συγκεκριμένο τομέα προσεγγίζει το όριο σημαντικότητας. Πρόκειται για **καλά νέα**, ιδίως όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, οι οποίες βασίζονται κυρίως στην έκταση της γεωργικής γης που δηλώνουν οι γεωργοί και εξακολουθούν να βρίσκονται **αισθητά κάτω** του ορίου σημαντικότητας. Οι ενισχύσεις αυτές αντιστοιχούν στο 70 %, ήτοι στη μεγάλη πλειονότητα, των δαπανών του περί ου ο λόγος τομέα. Ωστόσο, η αγροτική ανάπτυξη, τα μέτρα στήριξης της αγοράς, η αλιεία και η δράση για το κλίμα, που αποτελούν το υπόλοιπο 30 % των δαπανών του τομέα αυτού, εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Όσον αφορά τον διευρυμένο ρόλο που από το 2015 ανατέθηκε στους εθνικούς **οργανισμούς πιστοποίησης**, αφού επαναδιενεργήσαμε ορισμένους από τους ελέγχους τους, θεωρούμε επιβεβλημένες κάποιες βελτιώσεις, σύμφωνα και με την αξιολόγηση αυτών των ελέγχων από την Επιτροπή.

Στον τομέα της **Διοίκησης**, δεν διαπιστώνουμε ουσιώδες σφάλμα, όπως συνέβη και τα δύο προηγούμενα έτη.

Στον τομέα της **Συνοχής**, όπου οι **εθνικές αρχές ελέγχου** διαδραματίζουν καίριο ρόλο στο πλαίσιο διασφάλισης και δικλίδων ελέγχου, εξετάσαμε τις εργασίες 18 τέτοιων αρχών εντοπίζοντας και πάλι σφάλματα που είχαν διαφύγει από τις ίδιες. Λαμβανομένων υπόψη των διορθώσεων που είχαν πραγματοποιήσει οι αρχές των κρατών μελών, το σφάλμα στον τομέα αυτό εκτιμήθηκε σε **4,4 %**, ποσοστό που είναι μεν χαμηλότερο από πέρσι, αλλά εξακολουθεί να είναι ουσιώδες. Τα σφάλματα που δεν είχαν εντοπίσει οι αρχές ελέγχου και οι λοιπές αδυναμίες στο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που ανέφεραν οι δύο αρμόδιες ΓΔ της Επιτροπής, η ΓΔ REGIO και η ΓΔ EMPL (κίνδυνος κατά την πληρωμή 3,1 % και 2,2 % αντίστοιχα) δεν αντικατοπτρίζονται στις εκτιμήσεις σφάλματος της **Επιτροπής**, οι οποίες θεωρούμε συνεπώς ότι **έχουν υποεκτιμηθεί**. Εάν οι εθνικές αρχές και η Επιτροπή διευθετήσουν το ζήτημα αυτό τα επόμενα χρόνια, ίσως να μπορούμε πράγματι **να βασιζόμαστε περισσότερο** στις

εργασίες και στα αποτελέσματα των αρχών ελέγχου των κρατών μελών ή ακόμη και **να βεβαιώνουμε** την εκτίμησή τους. Απέχουμε, ωστόσο, ακόμη από το σημείο αυτό. Γνωρίζω ότι η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα αποφασισμένη να επιτύχει τον στόχο αυτό, κάτι για το οποίο απαιτούνται μεγάλες προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα.

Γιατί επιμένω τόσο πολύ στη Συνοχή;

Είναι πολύ απλό: εδώ και πολλά χρόνια κάνουμε τη διάκριση μεταξύ των δαπανών που θεωρούμε ως **υψηλού κινδύνου**, όπως είναι, παραδείγματος χάριν, η Συνοχή, και αυτών που θεωρούμε ως χαμηλού κινδύνου. Οι δαπάνες υψηλού κινδύνου περιέχουν ουσιώδη σφάλματα, με το επίπεδο σφάλματος να εκτιμάται σε **4,9 %** (έναντι 4,5 % το 2018).

Τι συνέβη το 2019; Παρά τις όποιες διάσπαρτες διαφοροποιήσεις προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο, δεν υπήρξε **ριζική** αλλαγή στους αντίστοιχους τομείς πολιτικής, ενώ οι κατασταλτικοί έλεγχοι εξακολούθησαν να παρουσιάζουν αδυναμίες.

Παρ' όλα αυτά, το **ποσοστό** των δαπανών υψηλού κινδύνου, ιδίως στη Συνοχή, αυξήθηκαν (53 %). Αυτό από μόνο του δεν αποτελεί πρόβλημα – είναι καλό και αναμενόμενο να αυξάνονται οι δαπάνες στη Συνοχή. Δεν κατηγορούμε κανέναν για αυτό. Ωστόσο, αυτό συνεπάγεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού που υποβάλλουμε σε έλεγχο περιέχει πλέον ουσιώδες σφάλμα και, ως εκ τούτου, το σφάλμα είναι διάχυτο. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο, για το οικονομικό έτος 2019, το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφάσισε να εκδώσει **αρνητική γνώμη** για τις δαπάνες, και όχι γνώμη με επιφύλαξη όπως είχε κάνει τα προηγούμενα χρόνια.

Αυτό **δεν** πρέπει να θεωρηθεί ως κάποιο είδος μομφής εις βάρος της Επιτροπής – ας μην ξεχνάμε ότι **οι αρχές των κρατών μελών** διαχειρίζονται περίπου το 74 % των δαπανών της ΕΕ. Κάθε κρίκος της αλυσίδας έχει τον δικό του ρόλο και με την υπεραπλούστευση δεν οδηγούμαστε πουθενά.

Επίσης, αυτό **δεν** πρέπει να εκληφθεί ως ένδειξη **οπισθοδρόμησης** όσον αφορά τη διαχείριση, έπειτα από τις επί τρία συναπτά έτη γνώμες με επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες που μπορέσαμε και διατυπώσαμε. Εάν κάνουμε σύγκριση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από μία δεκαετία, διαπιστώνουμε ότι η πρόοδος είναι μεγάλη και ότι **δεν υπάρχει καμία οπισθοδρόμηση** αλλά μάλλον **μόνιμα διαρθρωτικά προβλήματα** σε ορισμένους τομείς, τα οποία χρήζουν αντιμετώπισης. Χρειαζόμαστε **σαφείς και απλούς κανόνες** για το σύνολο των οικονομικών της ΕΕ, αλλά και **αποτελεσματικούς ελέγχους** όσον αφορά τον τρόπο διάθεσης των πόρων και την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία από ένα συνολικό συμπέρασμα ή μια συνολική διαπίστωσή μας είναι η πραγματική κατάσταση και τα συμπεράσματά μας για τους διάφορους τομείς δαπανών, τα οποία είναι **πολύ διαφορετικά μεταξύ τους**. Σας καλώ, λοιπόν, να μελετήσετε αυτούς τους τομείς καθώς θα προετοιμάζετε την απόφαση του Κοινοβουλίου σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής τις επόμενες εβδομάδες ή μήνες.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι,

Απευθύνομαι σε σας καθώς επίκειται η έναρξη της **επόμενης δημοσιονομικής περιόδου**. Βλέπουμε αυτή τη στιγμή τις δαπάνες της ΕΕ να διπλασιάζονται σχεδόν τα επόμενα χρόνια –το να μιλάμε για μια «ιστορική» συγκυρία ίσως να μην είναι υπερβολή. Η έκκλησή μου συνεπώς είναι: **ας διδαχθούμε από την εμπειρία μας** και **ας αναπτύξουμε το καλύτερο δυνατόν σύστημα** τόσο για το ΠΔΠ όσο και για το μέσο «Next Generation EU». Η ΕΕ έχει μία και μόνο ευκαιρία να τα καταφέρει.

Συνεπώς, **ας προστατεύσουμε τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ** από τις παρατυπίες και την απάτη. Γνωρίζω ότι η Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού είναι ισχυρός σύμμαχός μας στην προσπάθεια αυτή. Το 2019 διαβιβάσαμε στην OLAF εννέα περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίσαμε στο πλαίσιο των ελέγχων μας, ελπίζω δε να μπορέσουμε να έχουμε ομοίως στενές σχέσεις και με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μόλις επιτέλους αρχίσει να λειτουργεί, αρχικά με τη συμμετοχή 22 χωρών. Οι Συνθήκες απαιτούν από τα κράτη μέλη **αποδοτικά και ανεξάρτητα συστήματα απονομής δικαιοσύνης** με σκοπό τη σθεναρή προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, όπως εάν επρόκειτο για εθνικά οικονομικά συμφέροντα, γνωρίζω δε ότι η προσήλωση της Επιτροπής σας στον σκοπό αυτό συνέβαλε στην επίτευξη της σημαντικής πολιτικής συμφωνίας μεταξύ των συννομοθετών την περασμένη εβδομάδα. Πρόκειται για συμφωνία στην οποία ενσωματώνονται πολλές από τις συστάσεις που είχε διατυπώσει νωρίτερα στη σχετική γνώμη του το Συνέδριο. Στο πλαίσιο αυτό, συγχαίρω ιδιαίτερος τον συνεισηγητή, ko Sarvamaa.

Ας επωφεληθούμε επίσης από τις εμπειρίες του παρελθόντος και **ας κηρύξουμε την έναρξη της νέας δημοσιονομικής περιόδου το συντομότερο δυνατόν**. Είναι, βεβαίως, σημαντικό τα πράγματα να γίνουν όπως πρέπει· **ας μην λησμονούμε, όμως, ότι στο τέλος του 2019, προτελευταίου έτους του τρέχοντος επταετούς προϋπολογισμού, είχε εκταμιευθεί μόλις το 40 % της χρηματοδότησης που είχε συμφωνηθεί για τη συγκεκριμένη επταετία, με ορισμένα κράτη μέλη να έχουν απορροφήσει λιγότερο από το ένα τρίτο** – σας παραπέμπω στον σχετικό συνοπτικό πίνακα με στοιχεία ανά χώρα στο έγγραφο με τίτλο «2019 - Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία». Όπως διαπιστώνετε και εσείς, η δυσκολία στην **απορρόφηση των**

κεφαλαίων της ΕΕ αποτελεί ένα διαρκές πρακτικό πρόβλημα, όποιοι και εάν είναι οι στόχοι ή οι απαιτήσεις που καθορίζονται σε πολιτικό επίπεδο. Αυτό συμβάλλει στη διόγκωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, που έφθασαν τα 298 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2019. Πρόκειται για ζήτημα που θα πρέπει να διευθετηθεί με τα κατάλληλα μέτρα, όχι μόνο για την τρέχουσα αλλά και για την επόμενη δημοσιονομική περίοδο.

Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε μου κάτι ακόμη πριν ολοκληρώσω.

Σε αυτούς τους κρίσιμους καιρούς, τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν τεράστια ευθύνη για τη χρηστή και αποδοτική διαχείριση των οικονομικών της ΕΕ. Από την ετήσια έκθεσή μας, την οποία έχω τη χαρά να συζητώ σήμερα μαζί σας, προκύπτει ότι χρειάζονται **περαιτέρω προσπάθειες** προς αυτή την κατεύθυνση. Και εσείς, ως τα άμεσα εκλεγμένα Μέλη του Κοινοβουλίου, έχετε τη **μεγάλη ευθύνη** να μεριμνήσετε, κατά την άσκηση του νομοθετικού και πολιτικού ελέγχου, για την επίτευξή της.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.